

NEWSLETTER NO 53.

Udruge korporativnih pravnika

ŠTO SE DEŠAVALO TIJEKOM SVIBNJA I LIPNJA 2015.

1. **53. Susret pravnika u Opatiji**
2. **Informacija o Zakonu o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava**
3. **Upućivanje radnika na rad u drugu članicu EU**
4. **Priznanja Zaklade dr.sc. Jadranko Crnić za 2014.**

1. 53. susret pravnika u Opatiji

U organizaciji Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu u razdoblju od 13. do 15. svibnja 2015. godine održan je susret pravnika Opatija'15 o aktualnostima zakonodavstva i prakse.

Nakon otvaranja savjetovanja, voditelj akademik Jakša Barbić osvrnuo se je na posljedice primjene pravne stečevine Europske unije na području Republike Hrvatske i na posljedice odluka sudova Europske unije koje se odnose na fizičke i pravne osobe iz Republike Hrvatske. Osobito je naglasio problem savladavanja i poznavanja pravne stečevine Europske unije od strane adresata, koji bi se trebali ponašati u skladu s njome. S tim u svezi istaknuo je kako nikada nije bilo veće potrebe za stjecanjem dopunskih znanja za sve koji se bave pravom, a nikada nije bila manja posjećenost stručnih skupova. Tome treba dodati da su najveće promjene ulaskom Republike Hrvatske u to elitno europsko društvo nastale na području prava i da su od svih struka najveće promjene nastale upravo u pravničkoj struci. Naglasio je kako ovo savjetovanje ima tradiciju stariju od pola stoljeća, međutim hoće li se tradicija nastaviti ovisi isključivo o polaznicima savjetovanja. Ove godine na savjetovanju bilo je nazočno oko 170 pravnika iz gospodarstva, ustanova i javne uprave.

Teme zastupljene na savjetovanju bile su: Ništetnost odluka skupštine d.o.o., Refleksi novog zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava na prava bankovnih deponenata, Pretpostavke i učinci upisa u katastar vodova, Bespravna gradnja i upisi u zemljišnu knjigu, Naglasci i marginalije uz novelu Ovršnog zakona iz 2014. godine, Načelo razmjernosti u odlukama Ustavnog suda RH, Osobni stečaj, Prestanak ugovora o radu – novine i dvojbe u svezi s otkazom i drugim načinima prestanka i Utjecaj ustavnopravne zaštite okoliša na infrastrukturne projekte.

Temu Refleksi novog zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava na prava bankovnih deponenata prezentirala je Nataša Lalićević Trossat i to s pozicija instrumenata sanacije, jer se upravo kod primjene instrumenata sanacije mogu narušiti prava bankovnih deponenata. Mogućnost prijenosa depozita iz banke u sanaciji na drugu osobu naglasila je kao osobito važan instrument sanacije.

U izlaganju na temu Pretpostavke i učinci upisa u katastar vodova dr. sc. Justina Bajt naglasila je da je u Republici Hrvatskoj zakonom propisano osnivanje i vođenje katastra vodova na razini jedinica lokalne uprave i samouprave, ali da je do sada osnovano tek desetak katastara vodova. Katastar vodova de lege lata evidencija je podataka o: elektroenergetskim, elektroničkim komunikacijskim, vodovodnim, kanalizacijskim (odvodnim), toplovodnim, plinovodnim i naftovodnim vodovima te imenima i adresama njihovih upravitelja. Na vodove se primjenjuje niz propisa iz područja prostornog planiranja, gradnje, vlasništva i drugih stvarnih prava, posebnih pravnih režima, zemljišnih knjiga, izvlaštenja i drugo, podložnih čestim promjenama i međusobnoj neusklađenosti što dovodi do velike pravne nesigurnosti, koja osim što nepovoljno djeluje na ulaganja, nepovoljno djeluje i na povlačenje sredstava iz EU fondova. Stoga je nužno jednim zakonom sustavno i cjelovito urediti prostorno planiranje i gradnju vodova (linijskih infrastrukturnih građevina) te uspostaviti integralni geoinformacijski sustav katastra vodova, kao jedinstvenog javnog upisnika za područje cijele države. Također, de lege ferenda predloženo je da se javnom registru vodova daju ovlasti za izdavanje dozvola za građenje ili rekonstrukciju vodova kao linijskih infrastrukturnih građevina.

Damir Kontrec u prezentaciji teme Bespravna gradnja i upisi u zemljišnu knjigu naglasio je da se samom legalizacijom bespravne gradnje ne rješavaju nesređeni imovinskopravni odnosi, niti se sređuju nesređene evidencije o nekretninama (zemljišne knjige i katastar).

U izlaganju teme Načelo razmjernosti u odlukama Ustavnog suda RH dr. sc. Snježana Bagić istaknula je da Ustavni sud RH načelo razmjernosti primjenjuje od 1997. godine, kada je Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, zajedno s bogatom praksom Europskog suda za ljudska prava, postala sastavni dio hrvatskog pravnog poretka. Oba europska suda (i sud u Strasbourgu i sud u Luxembourgu) primjenjuju to načelo kao jedno od glavnih interpretativnih metodoloških tehnika (oruđa) za rješavanje pojedinačnih slučajeva. Primjena tog načela nije jednoznačna i ovisi o okolnostima svakog pojedinačnog slučaja, jer počiva na svrhovitom tumačenju propisa ili načela tako da se ono što bolje prilagodi primjeni u skladu sa specifičnim okolnostima pojedinog slučaja. Naime, konkretan slučaj mora se individualizirati kako bi se postiglo optimalno (pravično) rješenje baš za taj slučaj.

Prof. dr. sc. Jasnica Garašić u radu na temu Osobni stečaj bavi se s trinaest ključnih pitanja predstojećeg reguliranja osobnog stečaja u hrvatskom pravu. Neka od pitanja su: treba li se osobni stečaj propisati u zasebnom zakonu, treba li se odnositi na pojedince koji obavljaju samostalnu gospodarsku, odnosno poduzetničku djelatnost ili samo na tzv. potrošače, mora li pokušaju izvansudskog sporazuma dužnika s vjerovnicima prethoditi podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, tko bi trebao pružiti pomoć dužniku u pripremi izvansudskog sporazuma, odnosno sporazuma unutar otvorenog stečajnog postupka, koji sud bi trebao biti nadležan, tko bi trebao imati procesnu legitimaciju za podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, tko bi trebao snositi troškove stečajnog postupka, treba li predvidjeti stvaranje registra dužnika fizičkih osoba?

U izlaganju na temu Prestanak ugovora o radu – novine i dvojbe u svezi s otkazom i drugim načinima prestanka prof. dr. sc. Željko Potočnjak dao je prikaz izmjena i dopuna Zakona o radu posljednjih dvadeset godina i ukazao je na probleme primjene Zakona o radu u navedenom razdoblju. Osim, negativnosti istaknuo je da napuštanje obveze izrade programa zbrinjavanja viška radnika kao posebnog formalnog pravnog akta koji se prije morao donijeti nakon provedenog savjetovanja s radničkim vijećem odnosno sindikatom i javnom službom zapošljavanja smatra dobrim rješenjem.

U izlaganju na teme Utjecaj ustavnopravne zaštite okoliša na infrastrukturne projekte doc. dr. sc. Lana Ofak stavila je naglasak na primjenu propisa s područja zaštite okoliša u upravnim postupcima odobravanja infrastrukturnih projekata koji mogu imati znatan utjecaj na okoliš osobito obzirom na odredbe Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u

odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuške konvencije) i Direktive Europske unije o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš.

P.S.

Poštovane kolegice i kolege, ako ste zainteresirani za neku od tema sa savjetovanja više o njima možete pročitati u Zborniku 53. Susreta pravnika Opatija '15.

Pripremila: Gordana Štanfel, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

2. Informacija o Zakonu o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava

Zakonom o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (Zakon) opisan je postupak sanacije za kreditnu instituciju za koju je utvrđeno da propada ili je vjerojatno da će propasti, a za koju sve druge mjere iz nadležnosti supervizije ili mjere privatnog sektora nisu dovoljne da bi se financijski oporavila i ako je procijenjeno da je sanacija te kreditne institucije u javnom interesu.

Sanacijsko tijelo koje je ovlašteno za izvršavanje ovlasti za sanaciju i primjenu sanacijskih instrumenata za kreditnu instituciju je Hrvatska narodna banka (HNB) i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banka (DAB).

Ciljevi sanacije

- 1) osiguravanje kontinuiteta ključnih funkcija
- 2) izbjegavanje većeg štetnog učinka na financijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih učinaka na financijski sustav, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu, te održavanje tržišne discipline
- 3) zaštita javnih sredstava tako da se na najmanju moguću mjeru svede oslanjanje na izvanrednu javnu financijsku potporu
- 4) zaštita deponenata koji imaju osigurane depozite i ulagatelja zaštićenih sustavom zaštite ulagatelja i
- 5) zaštita sredstava i imovine klijenata.

Pokretanje postupka

Kreditna institucija dužna je odmah obavijestiti HNB kada smatra da su ispunjeni neki od uvjeta za sanaciju ili stečaj a HNB bez odgađanja informira DAB o tome.

Savjet HNB donosi odluku o podnošenju **prijedloga za otvaranje postupka sanacije**.

Uvjeti za sanaciju

Savjet HNB donosi odluku o prijedlogu za otvaranje postupka sanacije nad kreditnom institucijom ako su ispunjeni svi slijedeći uvjeti:

- 1) institucija propada ili će vjerojatno propasti
- 2) nije razumno očekivati da bi druge mjere privatnog sektora, mjere institucionalnog sustava zaštite, supervizorske mjere, supervizorske mjere u fazi rane intervencije ili smanjenje vrijednosti ili pretvaranje relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa Zakonom spriječile njezinu propast u razumnom vremenskom razdoblju i
- 3) sanacijskim planom je bilo predviđeno da je sanacija nužna u javnom interesu.

Odluci o prijedlogu za otvaranje postupka sanacije se prilaže procjena vrijednosti čiju izradu je organizirala HNB.

Uvjeti za stečaj

Za kreditnu instituciju za koju utvrdi da propada ili će vjerojatno propasti HNB može podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nadležnom sudu, odnosno donijeti odluku o pokretanju prisilne likvidacije ako je:

- donesenim sanacijskim planom utvrđeno da sanacija nije nužna u javnom interesu,
- ako su ispunjeni svi uvjeti za otvaranje postupka sanacije a kreditna institucija neće biti sanirana već će se nad njom pokrenuti postupka prisilne likvidacije.

O podnošenju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad kreditnom institucijom HNB bez odgađanja obavještava DAB i Ministarstvo financija.

SANACIJA

Odluka o prijedlogu za postupak sanacije

DAB u roku od 3 dana odlučuje o **prijedlogu Savjeta HNB** za otvaranje postupka sanacije nad kreditnom institucijom.

Odluku o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom DAB dostavlja bez odgađanja kreditnoj instituciji na koju se to odnosi, Ministarstvu financija, HNB.

Ukoliko DAB odbije prijedlog o otvaranju postupka sanacije odmah obavještava HNB.

Sanacijska uprava

DAB imenuje Sanacijsku upravu odlukom o otvaranju postupka sanacije koja je dužna poduzimati mjere za ostvarivanje ciljeva sanacije i provođenje sanacijskih mjera u skladu s **odlukom o otvaranju postupka sanacije**.

Imenovanje sanacijske uprave upisuje se u sudski registar.

Sanacijski fond

Za financiranje sanacije uspostavlja se sanacijski fond kojim upravlja DAB.

Sredstva sanacijskog fonda prikupljati će se propisanom dinamikom kako bi se postigla ciljana razina koja do 3.prosinca 2024. godine mora doseći iznos od najmanje 1% iznosa osiguranih depozita svih kreditnih institucija s odobrenjem za rad u RH prema revidiranim financijskim izvještajima za prethodnu godinu.

Kreditne institucije dužne su jednom godišnje uplaćivati prethodni doprinos koji obračunava DAB.

Sredstva sanacijskog fonda koriste se za ostvarenje sanacijskih ciljeva, a drže se na računu HNB.

Pripremila: Branka Andrassy, dipl.iur., Tesla štedna banka, d.d.

3. Upućivanje radnika na rad u drugu članicu EU

U organizaciji udruge Hrvatski izvoznici 14. svibnja 2015. organizirano je predavanje na temu Uspješno upućivanje radnika na rad u drugu državu članicu EU.

Predavanje je bilo dobro posjećeno i od strane članova naše Udruge koji su zaposleni u gospodarskim subjektima okrenutima proizvodnji i izvozu i koji uz isporuku opreme u inozemstvo vrše i uslugu montaže isporučene opreme na terenu.

Opće informacije o mehanizmima koordinacije sustava socijalne sigurnosti na razini Europske unije izložili su Dalibor Amanović i Antonija Krolo-Vasilj iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, naglasivši da je temeljni cilj takve koordinacije zaštita osoba koje koriste pravo slobode kretanja unutar EU koje zbog različitosti pojedinih sustava socijalne sigurnosti država članica mogu doći u nepovoljniji položaj ili izgubiti svoja prava. Polazeći od osnovnog pravila da se na osobe obuhvaćene Uredbama EU primjenjuje zakonodavstvo samo jedne države članice proizlazi i jedan od temeljnih zadataka koordinacije: određivanje mjerodavnog zakonodavstva uz pomoć kolizijskih pravila. Tako je primjenjivim Uredbama propisano da se na zaposlene i samozaposlene osobe u pravilu primjenjuje zakonodavstvo države članice u kojoj ta osoba obavlja svoju djelatnost sukladno načelu *lex loci laboris*, dok se na sve druge osobe primjenjuje se zakonodavstvo države članice boravišta (*lex domicilii*). Međutim, u nekim posebnim situacijama, opravdani su i drugi kriteriji. Takve situacije uključuju privremeno upućivanje radnika u drugu državu članicu, slučajeve kada osoba radi u dvije ili više država članica te određene kategorije radnika kao što su državni službenici. Prilikom privremenog upućivanje radnika u drugu državu članicu, zaposlena osoba ostaje u vezi sa sustavom socijalne sigurnosti države članice u kojoj obično posluje poduzeće za koje radi svaki put kad ga to poduzeće upućuje na rad u drugu državu članicu na vremensko

razdoblje koje je ograničeno od samog početka (najviše 24 mjeseca). Kao dokaz o zakonodavstvu koje se na osobu primjenjuje (da se doprinosi plaćaju u navedenoj državi članici i da ne postoji obveza plaćanja doprinosa u drugim državama članicama u kojima se obavlja djelatnost) poslodavci pribavljaju potvrdu A1 koju izdaje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i koja je obvezujuća za drugu državu članicu.

O svemu navedenom, ali i drugim pitanjima predmetne tematike, više informacija moguće je pronaći u Praktičnom vodiču o primjenjivom zakonodavstvu u Europskoj uniji, Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj.

Nakon prvog dijela predavanja tijekom kojeg je prikazana koordinacija sustava socijalne sigurnosti na razini Europske unije te temeljna načela i pravila izaslanja, uslijedila su tri predavanja izrazito praktične naravi kojima su dani konkretni savjeti i preporuke za uspješno obavljanje djelatnosti u Republici Austriji i Saveznoj Republici Njemačkoj. Odvjetnici Savin Vaić, Tanja Cukon i dr. Karl Newole svojim su prezentacijama na praktičan način upozorili na obveze koje za hrvatske poslodavce proizlaze iz nacionalnih propisa tih dviju država, poput minimalne plaće i plaćenog godišnjeg odmora za izaslane radnike, obveze prijave radnika koji rade u sektoru graditeljstva, prijava djelatnosti kao preduvjet pružanja usluga, dostupne i preporučene oblike formalnog organiziranja za zakonitost poslovanja, radne dozvole i dr. Svima koji su prisutni ili namjeravaju biti prisutni na tržištima tih dviju država, prezentirane informacije mogu poslužiti kao temelj i polazna točka za planiranje izvoznih poslovnih pothvata.

Pripremio: Vatroslav Sirovica, dipl.iur., Končar - Generatori i motori, d.d.

4. Priznanja Zaklade dr.sc. Jadranko Crnić za 2014.

Tijekom 2008. pokrenuta je inicijativa za osnivanje Zaklade dr. sc. Jadranko Crnić, koja je naišla na široku potporu među hrvatskim pravnicima i pravnim institucijama.

Ugovor o osnivanju Zaklade dr. sc. Jadranko Crnić sklopljen je 6. travnja 2009. godine, a osnivači Zaklade su: Udruga hrvatskih sudaca, Hrvatska odvjetnička komora, Hrvatsko društvo za građanskopravne znanosti i praksu, Hrvatski savez udruga pravnika u gospodarstvu, Institut za javnu upravu, Hrvatska udruga za ustavno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Hrvatska javnobilježnička komora, Akademija pravnih znanosti i Grad Zagreb.

Glavna svrha Zaklade, je dodjela nagrade pod nazivom dr. sc. Jadranko Crnić vrsnim pravnicima za njihov cjeloživotni doprinos i iznimna postignuća u pravnoj struci i promociji vladavine prava u Republici Hrvatskoj. Nagrade se dodjeljuju sucima, znanstvenicima, pravnicima u javnoj upravi, odvjetnicima, javnim bilježnicima, pravnicima zaposlenim u gospodarstvu te drugim pravnim stručnjacima koji su dugogodišnjim visokokvalitetnim radom i/ili primjenom njihovih stručnih ili znanstvenih radova u pravnoj praksi stekli visok stručni ugled i imali značajan utjecaj na razvoj pravne struke, a promocijom vladavine prava stekli i ugled u javnom životu Republike Hrvatske.

Na sjednici Zakladne uprave Zaklade dr. sc. Jadranko Crnić održanoj 13. travnja 2015. donesene su odluke o dodjeli priznanja Zaklade za 2014. godinu, a svečanost dodjele Nagrade dr. sc. Jadranko Crnić i priznanja Zaklade održana je 2. lipnja 2015. u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

Nagrada dr. sc. Jadranko Crnić za cjeloživotni doprinos i iznimna postignuća u pravnoj struci i promociji vladavine prava u Republici Hrvatskoj za 2014. godine, na prijedlog Hrvatskog društva za građanskopravne znanosti i praksu, dodijeljena je mr. sc. Hrvoju Momčinoviću, umirovljenom sucu Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Priznanje za knjigu od značenja za unapređenje pravne struke u 2014. godine, na prijedlog Novog informatora, dodijeljena je dr. sc. Miroslavu Šeparoviću, sucu Ustavnog suda Republike Hrvatske za knjigu „Dobrobit djeteta i najbolji interes djeteta u sudskoj praksi“.

Priznanje Zaklade za dugogodišnje uspješno izdavanje pravnih publikacija, na prijedlog Zakladne uprave, dodijeljeno je Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za izdavanje Zbornika Pravnog fakulteta u Zagrebu, znanstvenog časopisa za pravna i društvena pitanja koji neprekidno izlazi od 1954. godine.

Ovih par riječi o dodjeli Nagrade dr. sc. Jadranko Crnić i priznanja Zaklade za 2014. mogu se sagledavati s aspekta informacija o događanju s područja pravne struke, ali i s aspekta analize sadržaja pravne struke, pozicija unutar pravne struke i vladavine prava u posljednjih dvadesetak godina u Republici Hrvatskoj. U potonjem slučaju otvaraju se brojna pitanja koja traže odgovore i to u situaciji kad gospodarstvo nije zadovoljavajuće zastupljeno u hrvatskom društvu pa time i korporativni pravници nemaju zadovoljavajuću zastupljenost kako unutar pravne struke, tako i u hrvatskom društvu. Odgovori i poboljšanje situacije neće doći sami po sebi bez angažmana, aktivnog uključivanja i ravnomjerne zastupljenosti pravnih teoretičara i praktičara iz svih segmenata društva u javni život Republike Hrvatske.

Zaključak:

Korporativni pravници s pozicije objekta trebaju krenuti ka poziciji subjekta, prepoznatog na sceni pravnih događanja Republike Hrvatske.

Pripremila: Gordana Štanfel, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

U Zagrebu, lipanj 2015. godine

Udruga korporativnih pravnika

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr

